

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت سلامت

آزمایشگاه مرجع سلامت

اداره مدیریت آزمایشگاههای بهداشتی

چک لیست

تشخیص آزمایشگاهی لیشمانیوزهای

جلدی (سالک)

مشخصات کلی :

	نام دانشگاه
	نام شهرستان
	نام آزمایشگاه
	نام و مدرک مسئول آزمایشگاه
	آدرس پستی / تلفن
	آدرس الکترونیک
	نام و نام خانوادگی تکمیل کننده چک لیست
	تاریخ تکمیل چک لیست
	تعداد پذیرش نمونه های مشکوک به لیشمانیوز پوستی (سالک) در سال گذشته
	تعداد موارد مثبت سال گذشته

اطلاعات پرسنلی :

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	سابقه خدمت	سابقه کار در زمینه تشخیص لام مستقیم لیشمن	سایر مسئولیتها	سوابق آموزشی در طی دو سال گذشته در زمینه تشخیص لیشمانیوز
۱						
۲						

نمونه برداری

بله ☐ خیر ☐	۱ آیا قبل از نمونه برداری از بیمار ، سابقه بیماری ، محل سکونت وسابقه مسافرت به مناطق بومی مورد سؤال قرار می گیرد؟
بله ☐ خیر ☐	۲ آیا در بیمارانی که دارای چند ضایعه هستند از تمام آنها نمونه تهیه می گردد؟
بله ☐ خیر ☐	۳ آیا در آزمایشگاه سه نمونه (گسترش) از نقاط مختلف ضایعه های جلدی تهیه می گردد؟
بله ☐ خیر ☐	۴ آیا در صورتی که یک نمونه منفی باشد، نمونه دوم و سپس نمونه سوم بررسی می شود؟
بله ☐ خیر ☐	۵ آیا گر یک نمونه مثبت باشد نیاز به بررسی نمونه های دوم و سوم می باشد؟
بله ☐ خیر ☐	۶ آیا در هنگام نمونه گیری رعایت اصول ایمنی و نیز استفاده از وسایل حفاظتی مانند دستکش مورد توجه قرار می گیرد؟
بله ☐ خیر ☐	۷ آیا در انتخاب محل مناسب برای نمونه برداری، نمونه از لبه خارجی قسمت متورم و ملتهب ضایعه پوستی برداشت می شود؟
بله ☐ خیر ☐	۸ آیا از نمونه برداری از محل های باز و زخمی ضایعه اجتناب می شود؟
بله ☐ خیر ☐	۹ آیا قبل از نمونه برداری کبره های روی ضایعه و هر گونه چرک روی آن به دقت حذف می گردد؟
بله ☐ خیر ☐	۱۰ آیا قبل از نمونه برداری از اتانول ۷۰ درصد برای استریل کردن و شستشوی ضایعه استفاده می شود؟
بله ☐ خیر ☐	۱۱ آیا می دانید قبل از نمونه برداری باید صبر نمود تا الکل سطح پوست کاملاً خشک شود؟
بله ☐ خیر ☐	۱۲ آیا می دانید به دلیل امکان تغییر شکل جسم لیشمن نباید از موادی مانند مرکور کوروم (ترکیبات جیوه) در محل ضایعه استفاده شود؟
بله ☐ خیر ☐	۱۳ آیا می دانید در صورت استفاده از ترکیبات ید دار برای ضد عفونی ضایعه، قبل از نمونه برداری، محل ضایعه با ید به کمک پنبه آغشته به الکل ، از این ماده پاک شود؟
بله ☐ خیر ☐	۱۴ آیا می دانید محلی از ضایعه که برای نمونه برداری در نظر گرفته می شود بایستی توسط دو انگشت شست و سبابه محکم گرفته شده و ثابت گردد؟
بله ☐ خیر ☐	۱۵ آیا می دانید برای نمونه برداری باید از واکسینو استیل استریل (یا لانستی که اطراف آن بریده و باریک شده باشد) و یا یک اسکالپل استریل نوک باریک (کند شده)، استفاده نمود؟
بله ☐ خیر ☐	۱۶ آیا می دانید باید شکافی به عمق یک میلی متر در منطقه گرفته شده با انگشتان ایجاد کرده و سپس از عمق محل شکافته شده به طرف سطح و مرکز ضایعه چند خراش (برای برداشت مقدار مناسب بافت و خونابه) داده شود؟
بله ☐ خیر ☐	۱۷ آیا بعد از بیرون آوردن وسیله نمونه گیری از ترشحات حاصله بر روی لام گسترش تهیه می شود؟
بله ☐ خیر ☐	۱۸ آیا بعد از تهیه گسترش مشخصات بیمار با قلم الماس روی لام حک می گردد؟

روش رنگ آمیزی گیمسا:

۱	آیا محلول تجارتي غليظ گيمسا قبل از استفاده مورد كنترل كيفيت قرار می گيرد؟	بله ☐ خیر ☐
۲	آیا برای كنترل كيفيت محلول تجاری گيمسا ، كيفيت مطلوب رنگ پذيری گلبول های سفید و قرمز خون مورد استفاده قرار می گيرد؟	بله ☐ خیر ☐
۳	آیا با توجه به نوع گيمسا آنرا به نسبت 1 به 10 با آب با pH تنظيم شده 7/2 رقيق می كنيد؟	بله ☐ خیر ☐
۴	اگر در صورت رسوب رنگ با استفاده از كاغذ صافي آن را صاف می كنيد؟	بله ☐ خیر ☐
۵	آیا بايد گسترش تهيه شده بدون استفاده از شعله و در هوای اتاق خشك شوي؟	بله ☐ خیر ☐
۶	آیا متانول، به مدت 30 تا 60 ثانيه قبل از رنگ آمیزی روی گسترش ريخته می شود؟	بله ☐ خیر ☐
۷	آیا سپس گسترش در مجاورت هوا خشك می شود؟	بله ☐ خیر ☐
۸	آیا سپس لام را بر روی پل رنگ آميزی قرار داده و به مدت 30 دقيقه بر روی آن محلول گيمسا ي رقيق شده ريخته و يا لام را در ظرف محتوي رنگ با همين مدت زمان قرار می دهی؟	بله ☐ خیر ☐
۹	آیا بعد از رنگ آمیزی لام برای مدت کوتاهی در آب با pH تنظيم شده 7/2 فرو برده شده به سرعت شسته و در هوا خشك می گردد؟	بله ☐ خیر ☐

بررسی میکروسکوپی

۱	آیا لام (با استفاده از عدسي چشمي 10 و عدسي شيني 100 و روغن ايمرسیون و بدون استفاده از لامل) در زیر میکروسكوپ نوری مورد مطالعه قرار می گيرد؟	بله ☐ خیر ☐
۲	آیا در هر لام تا زمان مشاهده جسم ليشمن حداقل 30 شان مناسب كه دارای سلول های ماکروفاژ باشد، مورد بررسی قرار می گيرد؟	بله ☐ خیر ☐
	آیا در لام رنگ آمیزی شده ارگانيسم در داخل و خارج سلولهای ماکروفاژ به شكل فاقد تازك آزاد و دارای بدن گرد یا بيضوي و گاهی دوکي شکل مشاهده می شود؟	بله ☐ خیر ☐
۳	آیا در صورت منفي بودن نمونه، لام دوم و يا سوم مورد بررسی قرار می گيرد؟	بله ☐ خیر ☐
۴	آیا در صورت مشاهده گلبول قرمز فراوان و نديدن جسم ليشمن، نمونه جديد عاری از خون و حاوی مجدداً تهيه می گردد؟	بله ☐ خیر ☐